Ner. 36.

DZIENNIK URZĘDOWY
Woiewództwa Kaliskiego.

KWARTAŁ IIIci.

w Kaliszu dnia 20 Września 1831.

KOMMISSYA WOIEWODZTWA KALISKIEGO

W drodze Urzędowey odebrane ogłoszenia poniżey zamieszczone, podaie do publiczney wiadomości.

Kalisz dnia 17 Września 1831 r.

Prezes SZMIDECKI.

OGŁOSZENIE

Mieszkańcom Królewstwa Polskiego.

Po przeyściu na lewy brzeg Wisły, wzywam wszystkich mieszkańców królewstwa Polskiego a żeby pozostaiąc w swych domach spokoynie oddali się bez obawy zatrudnieniom swoim.

Wiem, iż wielu z włościan w prowadzeni w błąd przez ludzi źle myślących podnieśli oręż przeciwko prawemu swoiemu Rządowi. Wzywam ich, aby złożyli broń i powrócili do pierwszych siedlisk swoich, do dawnych zatrudnień.

Ogłaszam.

1) Że wszyscy włościanie wzięci z orężem w ręku będą oddaleni od swoiego rodzeństwa.

2) Że spokoyność i własność tych, którzy pozostaną w swych domach, będą nienaruszone. Nic u mieszkańców nie będzie wzięte bezpłatnie, za wszystko będzie zapłacono: za trawę i drwa będą wydawane kwitacye, które w swoim czasie będą przyięte na rachunek podatków.

3) Dla wprowadzenia porządku i sprawiedliwości w mieyscach przez woyska nasze zaymuiących się, ustanawia się Tymczasowy Rząd; naczelnikiem którego przeznacza się Generał Lieutnant Dombrowski, do niego obowiązani mieszkańce udawać się we wszelkich swoich potrzebach i rozrządzenia Jego wypełniać bezsprzecznie.

Spodziewam się że środki przezemnie przedsięwzięte będą uskutecznione, i że mieszkańcy Królewstwa Polskiego powrócą do swego obowiązku.

Główno-kommenderuiący Cesarsko Rossyiską
czynną Armią Generał Feldmarszałek

Hrabia Paskiewicz Erivański.

XAWERY DĄBROWSKI

Jenerał Leutenant Woysk Cesarsko Rossyiskich, Naczelnik Rządu tymczasowego, oswobodzonych Prowincyi Krolestwa Polskiego.

Rodacy! Mała część Polaków, przeięlych zasadami Jakobińskiemi, niewierzących w Ustawy Boskie i Swiętego Kościoła, złamawszy wykonaną N. Cesarzowi i Królowi Polskiemu Mikołaiowi I. przysięgę, podniosła w Listopadzie 1830 w Warszawie Rowolucyą, a przez postrach i rozgłaszane fałszywe wieści, iakoby Rossyanie Braci waszych wytępiali, i niszczyli, zmusiła tych spokoynych Obywateli, zagrażaiąc onym Smiercią, do łączenia się z niemi;— a tak korzysta-

iąc z łatwowierności waszey, zniszczyli was, zabrawszy gwałtem od Żon i Dzieci, Męczyzna wszelkiego Wieku; — tak: że tylko Niemowlęta, i zgrzybiałych Starców z Niewiastami na swoie wyżywienie zarobić niezdolnych pozostawili. — pozabierali wam Woły, Konie, i wszelką Żywność, ogołocili was z wszystkich zasobów; — musieliście płacić Podatki, i Składki na Woysko nowo formuiące się, i one żywić; — zniszczyli Włościan, i ich Zaprzęgi, przez daleckie Transporta Furażów; — tak więc Śmierć i spustoszenie strały się waszem udziałem.

Ludzie ci, którzy osiedli różne Urzędy, strwonili Skarby królewskie i prywatne około 200 Milionów złotych w Banku i Kassach Królewskich znalezione, a gdy i tych niestarczyło, sprzedali Swiętości i Srebra Kościelne przez naszych przodków na Ołtarzch Pańskich, ku chwale iego złożone, i te niewierzącym w Jezusa Chrystusa za Pieniądze, na urągowisko sprzedali, nareszcie teraz i Maiątki wasze w Gotowiznie zabieraią, a Dobra każą Taxować i zaprzysięgać, i tych część pewną na Offiarę dawać; — wszystko to, czynią Ludzie, bez wiary i Maiątków, aby zgromadzić Gotowiznę, i gdy ich zamiary zle poydą, aby się schronić mieli oczem za Granicą, przed sprawiedliwem gniewem Nayiaśnieyszego Pana, a może, i przed waszą własną rozpaczą.

Mało na tem, oszukiwali oni przez Pisma Publiczne Naród, niedopuszczaiąc Proklamacyi N. Cesaoza i Króla, który obłąkanym przebaczenie, i całość ich Maiątków obiecywał. — Odezwy Feldmarszałka Dybieza przedrukowali, i w świetle przeciwnym wystawiali, twierdząc iakoby Rossyanie, tylko w celu zniszczenia do kraiu naszego przybyli, co że iest oczywistem kłamstwem, o tem was nayłepiey przekonaią zaięte przez Woyska Cesarskie okolice Woiewodztwa Płockiego, i po lewym brzegu Wisły, gdzie szanowaną iest własność Osobista spokoynych obywateli, i ich prawdziwa wolność.

Iak wielce położenie wasze dzisieysze iest nędzne, tego wam tu wyłuszczać niepotrzeba; — wszak dawniey pod Rządem prawego Monarchy przysyłano do Polski dla utrzymania Woysk, co rocznie do 40 Milionów, a zatem przez lat 15 przeszło 600 Milionów złotych gotowych pieniędzy z Skarbu Cesarstwa, — wprowadzenie do Kraiu Fabryk wszelkiego rodzaiu, uspławienie Rzek, — utwor-

zenie bitych Drog, odbudowanie Miast, przytem utworzenie Towarzystwa kredytowego i Banku, przyłożyło się do wewnętrznego, i zewnętrznego kredytu, do obszernego handlu, i tak wielkiey Cyrkulacyi gotowych pienięgzy, że pomyślność nasza, naywyższego była doszła stopnia, — a tego wszystkiego dziś iuż prawie niemasz śladu.

Rozważcie więc, o iakie nieszczęście Iakobini was przyprawili. — Żołnierze w Woysku będący! — Obywatele i Mieszkańcy wszelkiego stanu! — powróćcie spokoynie do waszych domów; — od tego zawisło zmnieyszenie grożących nieszczęść Oyczyznie naszey; — a na was Stanie Duchowny, w kłada się Swięty Obowiązek obiawienia Ludowi tey Odezwy, nakłonienia go do zwykłych prać swoich, — oswiadczcie całemu Ludowi ieżeli do Obowiązków swoich powróci, przebaczenie naywspanialszego naszego Monarchy, tak iak tego Litwini, i Zmudzini doswiadczyli.

Posłuchaycie tego, który urodzony pomiędzy wami, posiada z nakomity na Ziemi naszey Maiątek, pełnił w środ was różne Cywilne, i Woyskowe Urzędowania, ma pomiędzy wami liczną Familią, i Imie wam od wieków z Zasług znane; — wierżcie mi, iż zapewnienie o Łasce Monarchy i dobrych chęciach JW. Feldmarszałka Hr. Paszkiewicza Erivańskiego znanego z dzieł i czynów swych Swiatu całemu, nie iest płonnem, dał On dowód tego i teraz, utwarzaiąc Rząd tymczasowy z Rodaków waszych na którego czele stawiaiąc mnie, włożył na mnie scisły obowiązek wymierżać Sprawiedliwość, i rozciągać Opiekę Rrądu nad temi, ktorzy wyrzekłszy się błędów swych, zechcą pozostać wiernemi nadal, prawemu swemu Królowi. — w Ręku więc waszych, iest wasze, i Pokoleń waszych szczęście; albo pewni Łaski Królewskiey, powróćcie do waszych powinności, spokoynych Mieszkańców, albo oczekuycie ukarania za Upor, i nieposłuszeństwo prawemu Królowi.

Ponieważ przy przechodzie tak wielkiey Armyi, uniknąć trudno, iżby niektorzy Mieszkańce niedoznali straty, przeto wszystkim Mieszkańcom, zapewnia się wynadgrodzenie Straty, iakie bądź wydeptaniem, bądź wykoszeniem Zboża, lub Łąk, zrządzonem będzie, i dlatego Woyci Gmin, i Burmistrze Miast,

sporządzić powinni wykazy zniszczonych Mieszkańców, ile każdemu wszczególności wykoszono, lub wydeptano Morgów Zboża, i iakiego gatunku? lub Siana? — i takowe wykazy naypoźniey w dni 10 po zrządzeniu Straty podadź do moiey wiadomośći, i sprawdzenia, oraz Wyiednania Funduszów, na ich wynadgrodzenie.

Broń wszelka to iest: fuzye, pistolety, pałasze, piki; — i amunicya iakąby ieszcze nieodebrało Woysko Cesarskie, ma bydź oddana do Mnie, do Biora Rządu tymczasowego pod odpowiedziałnością Osobistą Woytów Gmin, i Burmistrzów, oraz osób takową przechowuiących, w 24 godzin po Ogłoszeniu tćy Proklamacyi, zaś po uspokoieniu wichrzycieli, takowa oddaną im będzie.

w Raciążku, dnia 21 Lipca 1831.

Generał Lieutenant Woysk Cessarsko Rossyiskich, Naczelnik Rządu oswobodzonych Prowinsyi Królestwa Polskiego.

Xaw. Dąbrowski.

O D E Z W A.

XAWERY DĄBROWSKI.

Jenerał-Lieutenant Woysk CESARSKO-Rossyiskich, Naczelnik Rządu tymczasowego Królestwa Polskiego.

Odebrawszy wiadomość urzędową o szczególnéy łasce NAYJAŚNIEYSZEGO CESARZA Wszech Rossyi KRÓLA Polskiego, Pana naszego, uczynioney dla dwóch z głównych sprawców Rewolucyi Warszawskiey w dniu 29 Listopada roku 1830 nastąpionéy, iako to: dla Podpułkownika Kiwerskiego i Kapitana Bortkiewicza, wziętych w niewolą pod Grechowem, i osadzonych w fortecy Bobruysk, spieszę o téy nadzwyczaynéy Monarszey łasce i miłosierdziu uwiadomić mieszkańców kraiu Polskiego, mey administracyi powierżonego, dołączaiąc co do słowa wypis z Urzędowego mnie nadesłanego uwiadomienia, którego osnowa iest taka:

„Polskiey Gwardyi Grenadyerskiego pułku, Podpułkownik Kiwerski i Ka-„pitan Bortkiewicz, będący z liczby głównych podżegaczy Rewolucyi War-„szawskiey w dniu 29 Listopada 1830 r. wybuchłey, którzy przemówiwszy „dwie kompanie pułku Grenadyerów Gwardyi, rozprzestrzeniali po ulicach „Warszawy rozruch i bunty, i z temi poszli zaiąć i złupić Arsenał, zostali

„wzięci w niewolą pod Grochowem, osadzeni w Bobróysku, i oddani pod „Sąd Woienny, późniey przewiezieni z Bobróyska do Petersburga gdy w in„dagacyi do swych występków, szczerze się przyznali, zostali do decyzyi „NAYJAŚNIEYSZEGO BZSARZAi KRÓLA naszego w dniu Iszym Lipca r. „b, w dniu Urodzin NAYJASNIEYSZEY CESARZOWEY i KRÓLOWEY „naszey, przedstawieni. NAYJAŚNIEYSZY Pan iak zwykle łaskawy i miło„sierny Monarcha chcąc uczcić dzień ten Urodzenia NAYJAŚNIEYSZEY „Małżonki Swey przez okazanie niepraktykowaney dobroci i wspaniało„ści Serca Swego, dla głównych sprawców buntu Warszawskiego, raczył „nietylko przebaczyć winy ich, ale nadto rozkazał wydać im Dymissye, po„wrócić do ich domow, wydać paszporta, ale nadto, pierwszemu kazał wydać czerwonych złotych 150, a drugiemu 100.“

Patrzcie Rodacy i uwielbiaycie nieporównane czyny Wielkiego Monarchy NAYJAŚNIEYSZEGO MIKOŁAJA I, przybiegaycie z ufnością do waszego prawego KRÓLA, w NIM znaydzie naywiększy przestępca, Oyca narodu.

Patrzcie na JEGO czyny, na Serce JEGO wspaniałe, powróćcie do waszych powinności, wyrzeczcie się tey awanturniczey bandy Jakubinów, która dla własnych widoków i dumy, poświęca wasze osoby, wasze maiątki, i waszę rodzinę, macie w oczach waszych Zwycięzcę Azyi JWgo Feldmarszałka Hrabiego Paszkiewicza-Eriwańskiego, który opanowawszy oba brzegi Wisły iużby i mury Warszawskie rozruszył, lecz powodowany litością nad tyłu niewinnemi ofiarami, których do buntu weiągniono, a których całkowity maiątek stanowią domy w Warszawie, i przemysł handlowy, wstrzymał ten zapał, którego inny na Jego mieyscu będąc, niebyłby dla własnéy sławy, ani na momont zstrzymał.

Woyskowi wyższéy i niższey rangi! Czytaycie co wam oświadczam: Ja wasz rodak chcący oszczędzić krew Polską, słuchaycie głosu starego Woiownika, którego znacie, że nigdy nie był przeciwnym wspolney Oyczyznie, i nieuciemiężał Rodaków.

Dan w Główney Kwaterze w Łowiczu dnia 26 Sierpnia 1831 r.

Xawery Dąbrowski.

Jenerał-Lieutenant woysk Cesarsko-Rossyiskich Niczelnik Rządu Krklestwa Polskiego.

KOMMISSYA WOIEWODZTWA KALISKIEGO.

Odedrany w drodze Urzędowey opis obchodu uroczystości odbytey w Łowiczu d. 3 Września r. b. na Pamiątkę Koronacyi Nay. Cesarza Wszech Rossyi Mikołaja Igo. Króla Polskiego, osnowy następuiącey:

w Łowiczu dnia 4 Września 1831 r.

W dniu wczorayszym obchodzono tu uroczyście pamiątkę Koronacyi Nayiaśnieyszego Cesarza wszech Rossyi MIKOŁAJA I. Króla Polskiego, o godzinie 9. z rana konsystuiące tu Woysko Cesarsko-Rossyiskie, w naylepszym porządku zebrało się z muzyką wyborową przed mieszkanie JW. Xawerego Dąbrowskiego Jenerała-Leytnanta Jego Cesarsko-Królewskiey Mci, Naczelnika Rządu Krolestwa Polskiego, poczém Naczelnik Rządu wraz z JWym Baronem Pretwitz Jenerałem kommenderuiącym, w assystencyi wszystkich Sztabs- i Ober-officerów, oraz Urzędników i udawszy się na mieysce wśród Woyska tego, przywitanym został prezentowaniem broni, odgłosem Muzyki i bębnów, następnie rozpoczęto przez XXży Ruskich, nabożeństwo w środku rynku miasta, w końcu którego odśpiewano Molebin (Hymn Sgo August:) i dano Krzyż Sty do pocałowania Naczelnikowi Rządu, obecnym Jenerałom, Sztabs-officerom, Urzędnikom Cywilnym, czego również byli uczestnikami prawie wszyscy Obywatele i mieszkańcy miasta tego, Starozakonni nawet z przykładnością towarzyszyli téy uroczystości, wykrzykuiąc: hurra! hurra! poczém Naczelnik Rządu przemówił do Woyska stosownie do okoliczności obrzędu tego; żołnierze wtedy powtorzyli, pełni radości, z uczuciem przychylności ku Osobie Nayiaśnieyszego Pana wyrazy, wykrzykuiąc: hurra! hurra! . . .

Po kończeniu Nabożeństwa tego, Woysko odbywszy przed Naczelnikiem Rządu w obec innych Jenerałów, oraz różnego stopnia Officerów defilladę, rozeszło się na kwatery, następnie zaś, Naczelnik Rzą-

du z Małżonką swoią udał się do Kościoła Katolickiego, gdzie również wysłuchawszy nabożeństwa, wrócił do mieszkania swego w assystencyi Woyska i Urzędników Cywilnych, JXiądz Gruszecki Prokurator tutéyszey Kolegiaty celebrował, a JXdz Sylwester Smoliński miał kazanie w duchu prawdziwie religijnym, wzbudzaiące mieszkańców Królestwa do spokoyności i zachowania wierności Nayiaśnieyszemu Panu, winney, po Mszy Stéy dany był u Naczelnika Rządu JW. Jenerała Dąbrowskiego wielki Obiad, na którym znaydowali się wszyscy Jenerałowie i Officerowie różney broni, oraz Urzędnicy Cywilni, spełniano przy odgłosie muzyki woyskowéy Toasty za zdrowie Nayiaśnieyszego CESARZA, Nayiasnieyszéy CESARZOWEY, Nayiaśnieyszego ALEXANDRA Następcy Tronu, Nayiaśnieyszego Wielkiego Xięcia MICHAŁA, a oraz JWgo Feldmarszałka Główno-kommenderuiącego Hrabi Paszkiewicza Erywańskiego zwycięzcy Azyi, tudzież za zdrowie JWWch Jenerałów i obecnych Sztabsofficerów, za pomyślność Oręża Rossyiskiego i oswobodzenie Polski.

Wieczorem, Ratusz iakoteż mieszkanie Naczelnika Rządu, ozdobione Transparentami wyobrażaiącemi Orła Cesarsko-Rossyiskiego z Cyfrą Nayiaśnieyszego Pana i stosownym do uroczystości napisem, następnie oświecono prawie wszystkie Ulice miasta, wszystko to kosztem JW. Jenerała Dąbrowskiego, który przy téy okazyi raczył podarować każdemu Żołnierzowi stoiącemu w garnizonie po kwaterce wódki. Do poźney pory przed mieszkaniem Jego wybornie grała muzyka, mieszkańcy wskutek téy uroczystości, bawili się wesoło dowodząc tém samém, że są wiernemi i przychylnemi poddanemi swoiego prawego Monarchy.

Podaie do powszechney wiadomości.
Kalisz dnia 17 Września 1931 r.

Prezes SMIDECKI.

DODATEK Iszy do Nru. 36.

Dziennika Woiewództwa Kaliskiegó

w Kaliszu dnia 20 *Września* 1831.

XAWERY DĄBROWSKI.

Jenerał-Lieutenant Woysk Cesarsko-Rossyiskich Naczelnik Rządu Tymczasowego Oswobodzonych Prowincyi Królostwa Polskiego.

do

JWgo. Prezesa Kommissyi Woiewództwa Kaliskiego.

Powodowany dobrem ogułu Mieszkańców Królestwa Polskiego, Ktorzy przez Rząd rewolucyiny różnemi przeciążani byli podatkami; zawiadomiam JWgo. Prezesa iż odtąd te tylko podatki i opłaty wszelkiego rodzaiu, do Skarbu publicznego wnoszone i wymagane bydź maią, iakie przed rewolucyą dnia 29 Listopada 1830 r. wybuchłą istniały, i przez władze Nayiaśnieyszego Pana ustacowione były, o czem JWny. Prezes wszystkich Mieszkańców Województwa Kaliskiego zawiadomić, i do dawnych postanowień prawego Rząwu stosować się, nakazać raczy, o skutku oczekiwać będę rapportu.

(podp.) *Xawery Dąbrowski.*

Sekretarz Jlny. *Sobolewski.*

Urząd Municypalny Miasta Radomska.

Podaie do publiczney wiadomości: iż w dniach 12. 19. i 26. b. m. i. r. zawsze od godziny 9tey z rana do 12. w południe, odbywać się będzie w Biorze Urzędu Municypalnego publiczna Liaytacya na wydzieżawienie trzech letnie pertyneneyów do Kassy Ekonomiczno-Mieyskiey tuteyszéy należących, to iest: od dnia 1 Styczna 1832 r. do ostatniego Grudnia 1834 r. jako to:

1. Propinacyi w Wsi Stobiecku Mieyskiém.
2. Miar i Wag Mieyskich.
3. Polowania w Lasach i Zaroslach Mieyskich.

Chęć zatém Lycytowania maiących na czas i Termina wyż wyrażone zaprasza. Zaś o Warunkach przed-Licytacyinych Pretendenći każdego czasu w Biórze Urzędu Meunicypalnego dowiedzieć się mogą.

w Radomsku dnia 1 Września 1831 r. *Piasecki (L. S.)*